ACORD
între Republica Moldova şi Confederaţia Elveţiană în domeniul securităţii sociale

Berna, 2 iunie 2025

COPIE CERTIFICATĂ
TEXT ÎN LIMBA ROMÂNĂ ŞI LIMBA GERMANĂ

ACORD

ÎNTRE

REPUBLICA MOLDOVA

ȘI

CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ

ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII SOCIALE

Republica Moldova

și

Confederația Elvețiană,

denumite în continuare "State Contractante",

dorind să reglementeze relațiile bilaterale dintre cele două state în domeniul asigurărilor sociale au convenit după cum urmează:

PARTEA I-a
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1
Definiții

(1) În prezentul Acord, următorii termeni au următoarea semnificație:
a) „Republica Moldova" - Republica Moldova,
„Elveția" - Confederația Elvețiană;
b) „Legislație": legile, decretele, regulamentele și prevederile aplicate în cadrul unui sau celuilalt Stat Contractant aferente sistemelor de securitate socială și menționate în articolul 2 al prezentului Acord.
c) „Teritoriu":
- pentru Republica Moldova, teritoriul Republicii Moldova și,
- pentru Elveția, teritoriul Confederației Elvețiene.
d) „Cetățeni":
- pentru Republica Moldova, persoanele cu cetățenie a Republicii Moldova și,
- pentru Elveția, persoanele de naționalitate elvețiană.
e) „Membrii familiei și urmașii": persoanele definite sau recunoscute ca atare în conformitate cu prevederile legale naționale ale Statului Contractant.
f) „Perioada de asigurare": perioadă contributivă sau oricare altă perioadă care a fost recunoscută ca atare, în conformitate cu legislația națională a fiecărui Stat Contractant.
g) „Reședință": locul domiciliului obișnuit.
h) „Ședere": locul de ședere temporară.
i) „Autoritate competentă":
- pentru Republica Moldova: Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
- pentru Elveția: Oficiul Federal de Asigurări Sociale.
j) „Instituție competentă":
- pentru Republica Moldova: instituția de asigurare socială competentă pentru aplicarea articolului 2 al prezentului Acord.
- pentru Elveția: instituția de asigurare socială competentă pentru aplicarea articolului 2 al prezentului Acord.
k) „Organul de legătură": organismul desemnat de către autoritatea competentă a fiecărui Stat Contractant pentru a asigura coordonarea, schimbul de informații, asistența administrativă și aplicarea prezentului Acord.
l) „Prestații": prestațiile prevăzute de legislație conform articolului 2 al prezentului Acord.

(2) Orice alt termen nedefinit în aliniatul (1), va avea semnificația atribuită de legislația națională a Statelor Contractante.

Articolul 2
Domeniul material de aplicare

(1) Prezentul Acord se referă la legislația:
A. Pentru Republica Moldova:
Legislația privind asigurarea socială de stat cu privire la pensia pentru limită de vârstă, pensia de dizabilitate cauzată de o afecțiune generală, pensia și indemnizația de dizabilitate cauzată de un accident de muncă sau de o boală profesională, pensia de urmași.
B. Pentru Elveția:
a) Legislația federală cu privire la asigurarea pentru limita de vârstă și urmași,
b) Legislația federală cu privire la asigurarea de invaliditate.

(2) Dacă prezentul Acord nu prevede altfel, dispozițiile aliniatului (1) nu includ prevederile tratatelor internaționale în domeniul securității sociale încheiate între Statul Contractant cu un stat terț.

(3) Prezentul Acord se aplică legislației care modifică, completează, consolidează sau substituie prevederile legale prevăzute la alineatul (1), cu excepția, când autoritatea competentă a Statului Contractant care și-a modificat prevederile conexe nu a informat în scris autoritatea competentă a celuilalt Stat în termen de până la șase luni din data publicării oficiale a noilor prevederi legale, atunci prezentul Acord nu se aplică acestor prevederi legale.

(4) Prezentul Acord nu se aplică legislației care instituie o nouă ramură de securitate socială, cu excepția cazului în care prezentul Acord a fost modificat în acest sens.

Articolul 3
Domeniul personal de aplicare

Prezentul Acord se aplică:
a) cetățenilor ambelor State Contractante care sunt sau au fost supuși legislației unuia sau ambelor State Contractante, precum și membrilor familiilor și urmașilor acestora;
b) refugiaților și apatrizilor precum și membrilor familiilor și urmașii acestora, cu condiția că își au reședința pe teritoriul unuia dintre Statele Contractante; în cazul în care legislația elvețiană prevede condiții mai favorabile pentru persoanele cu reședința pe teritoriul Elveției, se va aplica legislația națională elvețiană;
c) tuturor persoanelor indiferent de cetățenia lor conform articolelor 6-9, 11, 13, 22, 24, 31 și 32.

Articolul 4
Egalitatea de tratament

(1) Dacă prezentul Acord nu prevede altfel, persoanele prevăzute la litera a) şi b) a articolului 3 din prezentul Acord vor avea aceleaşi drepturi şi obligaţii ca şi cetăţenii celuilalt Stat Contractant în conformitate cu legislaţia Statului Contractant al cărui subiect este.

(2) Prevederile aliniatului (1) din prezentul articol nu se aplică legislaţiei elveţiene privind:
a) asigurarea facultativă pentru pensia de limită de vârstă, de urmaşi şi de invaliditate;
b) asigurarea pentru pensia de limită de vârstă, de urmaşi şi de invaliditate a cetăţenilor elveţieni care sunt trimişi în misiune în străinătate, în numele Confederaţiei sau în numele Consiliului Federal, pentru diverse organizaţii;
c) afilierea facultativă la asigurarea pentru pensia de limită de vârstă, de urmaşi şi de invaliditate a angajaţilor cu cetăţenie elveţiană care se bucură de privilegii, imunităţi şi facilităţi pe lângă entităţile menţionate la articolul 2 aliniatul (1) din Legea din 22 iunie 2007 cu privire la Statul gazdă.

(3) Prin derogare de la aliniatul (1), prestaţiile elveţiene în numerar pentru pensia de limită de vârstă, de urmaşi şi de invaliditate vor fi transferate cetăţenilor Republicii Moldova, membrilor familiilor şi urmaşilor lor, pe perioada reşedinţei acestora pe teritoriul unuia dintre Statele Contractante.

Articolul 5
Exportul prestaţiilor

(1) Prestaţiile prevăzute la articolul 2 alineatul (1) al prezentului Acord se plătesc în conformitate cu legislaţia unui Stat Contractant beneficiarilor menţionaţi la articolul 3 litera a) şi b) cu reşedinţa pe teritoriul celuilalt Stat Contractant.

(2) Dacă prezentul Acord nu prevede altfel, prestaţiile prevăzute la articolul 2 alineatul (1) al prezentului Acord nu pot fi micşorate, suspendate sau anulate din motiv că beneficiarul îşi are reşedinţa sau şederea pe teritoriul celuilalt Stat Contractant.

(3) Alineatul (1) nu se aplică în ceea ce priveşte Elveţia pentru: pensiile de invaliditate al persoanelor asigurate care au o incapacitate de muncă de mai puţin de 50% precum şi pensiilor speciale care se acordă persoanelor care necesită îngrijire din partea altor persoane. Aceste prestaţii se achită doar persoanelor care au reşedinţă şi şedere în Elveţia.

(4) Alineatul (1) nu se aplică în ceea ce priveşte Republica Moldova pentru: alocaţiile de stat, pensiile pentru vechime în muncă şi pensiile speciale.

PARTEA a II-a
LEGISLAȚIA APLICABILĂ

Articolul 6
Regula generală

Dacă prezentul Acord nu prevede altfel, oricine exercită o activitate de muncă pe teritoriul unuia dintre Statele Contractante este supus pentru această activitate prevederilor legale ale Statului Contractant pe teritoriul căruia își exercită activitatea.

Articolul 7
Detașarea

(1) Orice persoană angajată de un angajator cu sediul într-unul dintre Statele Contractante și care este detașată temporar pe teritoriul celuilalt Stat Contractant rămâne supusă exclusiv prevederilor legale ale primului Stat, ca și cum ar fi angajat acolo, cu condiția că durata previzibilă a detașării să nu depășească cinci ani.

(2) Pentru a dovedi detașarea, se eliberează un certificat în conformitate cu Aranjamentul administrativ.

Articolul 8
Personalul companiilor de transport aerian internațional

Persoanele care sunt angajate pe teritoriul Statelor Contractante în calitate de membri ai echipajului unei companii de transport aerian sunt supuse exclusiv prevederilor legale ale Statului Contractant pe teritoriul căruia compania își are sediul, cu excepția cazului în care sunt angajate de o filială, o sucursală sau o reprezentanță permanentă a acestei companii pe teritoriul celuilalt Stat Contractant.

Articolul 9
Angajații companiilor de transport maritim

(1) Orice persoană care este membru al echipajului unei nave care arborează pavilionul unuia dintre Statele Contractante este supusă numai prevederilor legale ale acelui Stat. În sensul prezentului articol, o activitate desfășurată la bordul unei nave care arborează pavilionul unuia dintre Statele Contractante va fi considerată o activitate desfășurată pe teritoriul acelui Stat. Cu toate acestea, dacă persoanele sunt angajate de un angajator cu sediul pe teritoriul celuilalt Stat Contractant, se aplică numai prevederile legale ale Statului din urmă.

(2) Prevederile aliniatului (1) al prezentului articol nu se aplică angajaților portuari care efectuează lucrări la bordul navei staționate în port.

Articolul 10
Membrii unei reprezentanțe diplomatice sau consulare

(1) Prevederile Convenției de la Viena din 18 aprilie 1961 cu privire la relațiile diplomatice și ale Convenției de la Viena din 24 aprilie 1963 cu privire la relațiile consulare nu sunt afectate de prezentul Acord.

(2) Cetățenii unuia dintre Statele Contractante trimiși ca membri ai unei misiuni diplomatice sau ai unui oficiu consular pe teritoriul celuilalt Stat Contractant sunt supuși prevederilor legale ale Statului care îi detașează.

(3) Dacă un cetățean al unui Stat Contractant este angajat de o misiune diplomatică sau de un oficiu consular al acestui Stat Contractant sau de un membru al unei misiuni diplomatice sau al unui oficiu consular al acestui Stat Contractant pe teritoriul celuilalt Stat Contractant, atunci pentru această persoană se va aplica în principiu legislația statului de angajare. În primele trei luni după începerea activității de muncă sau după intrarea în vigoare a prezentului Acord, persoana în cauză poate totuși opta pentru aplicarea legislației primului Stat Contractant, care în ceea ce privește această activitate se va aplica din momentul începerii activității sau din momentul intrării în vigoare a prezentului Acord, ca și cum persoana în cauză și-ar fi desfășurat activitatea de muncă acolo.

Articolul 11
Funcționarii publici

Funcționarii publici și persoanele asimilate acestor funcții ai unui Stat Contractant care sunt detașați pe teritoriul celuilalt Stat Contractant sunt supuși prevederilor legale ale Statului Contractant căruia îi aparține administrația care îi angajează.

Articolul 12
Derogările

Autoritățile competente ale Statelor Contractante sau Instituțiile desemnate pot conveni asupra derogărilor de la prevederile articolelor de la 6 până la 11 ale prezentului Acord pentru anumite persoane sau pentru anumite categorii de persoane.

Articolul 13
Membrii familiei

(1) Dacă o persoană menționată în articolele 7-12, exercită o activitate de muncă pe teritoriul unuia dintre Statele Contractante și continuă să fie supusă legislației celuilalt Stat Contractant, același lucru se aplică soțului/soției și copiilor care locuiesc cu aceasta pe teritoriul primului Stat, cu condiția ca ei să nu desfășoare acolo nici o activitate de muncă.

(2) Atunci când, prin aplicarea alineatului (1), prevederile legale elvețiene sunt aplicabile soțului/soției și copiilor care locuiesc cu persoana care lucrează pe teritoriul Republicii Moldova, aceștia sunt asigurați prin asigurarea pentru limită de vârstă, urmași și invaliditate elvețiană. În cazul copiilor această asigurare încetează la sfârșitul anului în care aceștia împlinesc vârsta de 20 ani.

PARTEA a III-a
Prevederi cu privire la prestații

A. Dispoziții cu privire la prestațiile elvețiene

Articolul 14
Măsuri de reabilitare

(1) Cetățenii Republicii Moldova care sunt supuși obligației de a contribui la asigurarea pentru limită de vârstă, urmași și invaliditate elvețiană imediat înainte de debutul invalidității au dreptul la măsuri de reabilitare atâta timp cât se află în Elveția.

(2) Cetățenii Republicii Moldova, care nu desfășoară activitate în muncă, la debutul invalidității, nu sunt supuși obligației de a contribui la asigurarea pentru limită de vârstă, urmași și invaliditate elvețiană din cauza vârstei, dar care totuși sunt asigurați, au dreptul la măsuri de reabilitare atâta timp cât își păstrează domiciliul în Elveția, cu condiția că a locuit fără întrerupere timp de cel puțin un an, imediat înainte de apariția invalidității. De asemenea, copiii minori au dreptul la astfel de măsuri atunci când au domiciliul în Elveția și s-au născut cu dizabilități sau au locuit în Elveția fără întrerupere de la naștere.

(3) Cetățenii Republicii Moldova cu reședința în Elveția, care părăsesc această țară pentru o perioadă de maximum trei luni nu își întrerup reședința în sensul alineatului (2).

(4) Copiii născuți cu dizabilități în Republica Moldova și a căror mamă a rămas în Republica Moldova pentru o perioadă totală de cel mult două luni în timpul sarcinii, dar și-a păstrat domiciliul în Elveția, sunt tratați ca copii născuți cu dizabilități în Elveția. În cazul unei infirmități congenitale a copilului, asigurarea de invaliditate elvețiană va suporta costul

îngrijirii rezultate în Republica Moldova în primele trei luni de la naştere, în limita prestaţiilor care ar fi trebuit să i se acorde în Elveţia. Primele două propoziţii ale acestui paragraf se aplică prin analogie copiilor cu dizabilităţi născuţi în afara teritoriului Statelor Contractante; în acest caz însă, asigurarea de invaliditate elveţiană suportă doar costul prestaţiilor în străinătate care trebuie acordate de urgenţă din cauza stării de sănătate a copilului.

Articolul 15
Totalizarea perioadelor de asigurare

(1) Atunci când perioadele de asigurare realizate de o persoană în conformitate cu prevederile legale elveţiene nu permit, prin ele însele, îndeplinirea condiţiilor necesare pentru a avea dreptul la o pensie obişnuită de asigurare de invaliditate elveţiană, instituţia de asigurare competentă adaugă la aceasta, pentru a determina apariţia dreptului la prestaţii, perioadele de asigurare realizate conform prevederilor legale din Republica Moldova, în timpul cărora au fost plătite contribuţii, în măsura în care acestea nu se suprapun cu perioadele de asigurare realizate conform prevederilor legale elveţiene.

(2) Când o persoană prevăzută la articolul 3 litera a), nu îndeplineşte cerinţele pentru apariţia dreptului, în pofida aplicării prevederilor alineatului (1), instituţia elveţiană ia în considerare şi perioadele de asigurare şi perioadele corespunzătoare acestora realizate într-un Stat terţ care a încheiat un acord de asigurare socială cu Elveţia, în măsura în care acordul menţionat prevede cumularea perioadelor de asigurare pentru a determina apariţia dreptului la o indemnizaţie obişnuită din asigurarea de invaliditate elveţiană.

(3) Dacă perioadele de asigurare realizate conform prevederilor legale elveţiene sunt mai mici de un an, alineatele (1) şi (2) nu se aplică.

(4) La calcularea cuantumului prestaţiilor se iau în considerare doar perioadele de asigurare realizate în conformitate cu prevederile legale elveţiene. Beneficiile sunt stabilite în conformitate cu prevederile legale elveţiene.

Articolul 16
Indemnizaţii unice

(1) Cetăţenii Republicii Moldova şi urmaşii acestora au dreptul la indemnizaţii obişnuite şi la alocaţii de incapacitate din asigurarea pentru limită de vârstă şi de urmaşi elveţiană, în aceleaşi condiţii ca şi cetăţenii elveţieni şi urmaşii acestora. Acest alineat se aplică cazurilor nereglementate în alineatele (2)-(5) al prezentului articol, dacă prezentul Acord nu prevede altfel.

(2) Atunci când nu locuiesc în Elveția, cetățenii Republicii Moldova sau urmașii acestora care au dreptul la o indemnizație ordinară parțială, al cărei cuantum nu depășește 10% din indemnizația obișnuită completă corespunzătoare, primesc în locul acestei indemnizații parțiale o singură compensație unică egală cu valoarea actuală. Cetățenii Republicii Moldova sau urmașii acestora care, după ce au primit o indemnizație parțială de acest tip, și părăsesc definitiv Elveția, primesc și o compensație egală cu valoarea actuală a acestei indemnizații la momentul plecării.

(3) Atunci când cuantumul indemnizației ordinare parțiale este mai mare de 10%, dar nu depășește 20% din indemnizația obișnuită integrală corespunzătoare, cetățenii Republicii Moldova sau urmașii acestora care nu locuiesc în Elveția sau care părăsesc țara definitiv pot alege între plata indemnizației și cea a unei singure compensații. Această alegere trebuie făcută în cadrul procedurii de stabilire a cuantumului indemnizației, dacă persoana în cauză locuiește în afara Elveției la momentul producerii evenimentului asigurat, sau când părăsește această țară, dacă a primit deja o indemnizație acolo.

(4) Dacă, în cazul unui cuplu căsătorit, ambii soți au fost asigurați în Elveția și îndeplinesc stagiul minim de cotizare, indemnizația unică va fi plătită unuia dintre soți numai dacă celălalt soț are, de asemenea, dreptul la o pensie și, în cazul unei pensii pentru limita de vârstă, a atins vârsta de referință.

(5) Atunci când această compensație unică a fost plătită de către asigurările elvețiene, nu mai este posibilă exercitarea, cu această asigurare, a unor drepturi pe baza contribuțiilor plătite până atunci.

(6) Alineatele (2)-(5) se aplică prin analogie indemnizațiilor obișnuite din asigurarea de invaliditate elvețiană, cu condiția că persoana îndreptățită să fi împlinit vârsta de 55 de ani și să nu se prevadă nici o revizuire a condițiilor de acordare a statutului de invaliditate.

Articolul 17
Pensiile extraordinare

(1) Cetățenii Republicii Moldova au dreptul, în aceleași condiții ca cetățenii elvețieni, la o pensie extraordinară de urmași sau de invaliditate sau la o pensie extraordinară pentru limită de vârstă care substituie pensia extraordinară de urmași sau de invaliditate, dacă, nemijlocit înainte de data la care solicită pensia, locuiește neîntrerupt în Elveția cel puțin cinci ani.

(2) Perioada de reședință în Elveția în sensul alineatului 1 este considerată neîntreruptă atunci când persoana în cauză nu a părăsit Elveția mai mult de trei luni pe an calendaristic. Această perioadă poate fi prelungită în cazuri excepționale. Pe de altă parte, perioadele în care cetățenii Republicii Moldova care locuiesc în Elveția au fost scutiți de asigurarea

elveţiană pentru limită de vârstă, urmaşi şi invaliditate, nu sunt luate în considerare pentru a stabili durata de reşedinţă în Elveţia.

(3) Rambursarea contribuţiilor de asigurări elveţiene plătite pentru limită de vârstă şi urmaşi şi indemnizaţiile unice prevăzute la articolul 16 alineatele (2)-(6), nu exclude acordarea de pensii extraordinare în sensul alineatului (1); în astfel de cazuri, contribuţiile rambursate sau indemnizaţiile plătite sunt deduse din pensiile ce urmează a fi plătite.

B. Dispoziţii cu privire la prestaţiile Republicii Moldova

Articolul 18
Totalizarea perioadelor

(1) Dacă în conformitate cu legislaţia Republicii Moldova acordarea, păstrarea sau reacordarea dreptului la prestaţie are ca condiţie realizarea stagiului minim de cotizare, în cazul în care condiţia respectivă pentru acordarea dreptului la prestaţie nu este îndeplinită în exclusivitate prin aplicarea legislaţiei naţionale, instituţia competentă a Republicii Moldova totalizează perioadele de asigurare realizate conform legislaţiei elveţiene ca şi cum ar fi perioade realizate conform propriei legislaţii în măsura în care aceste perioade nu se suprapun.

(2) Dacă perioada totală de asigurare realizată de o persoană conform legislaţiei Republicii Moldova este mai mică de 12 luni, atunci dreptul la prestaţie nu se acordă.

Articolul 19
Dreptul la prestaţii

(1) Dacă dreptul la prestaţii poate fi acordat în conformitate cu legislaţia Republicii Moldova fără a fi necesară aplicarea prevederilor articolului 18 al prezentului Acord, instituţia competentă a Republicii Moldova va calcula cuantumul prestaţiilor numai în baza perioadelor de asigurare realizate în baza legislaţiei pe care o aplică.

(2) Dacă persoana respectivă are dreptul la prestaţie în conformitate cu legislaţia Republicii Moldova, doar prin aplicarea articolului 18 al prezentului Acord, instituţia competentă a Republicii Moldova va calcula prestaţiile după cum urmează:
a) Se va calcula cuantumul teoretic al prestaţiei luând în considerare toate perioadele de asigurare realizate în conformitate cu legislaţiile celor două State Contractante ca şi cum ar fi fost realizate numai în conformitate cu legislaţia Republicii Moldova;
b) În baza cuantumului calculat conform prevederilor literei a), cuantumul actual al prestaţiei se va calcula ca raport dintre durata perioadelor de asigurare realizate exclusiv în conformitate cu legislaţia proprie şi totalul perioadelor de asigurare luate în considerare la calcularea prestaţiei.

(3) Dacă prestaţiile în conformitate cu legislaţia Republicii Moldova sunt calculate în baza veniturilor sau contribuţiilor plătite conform legislaţiei sale, instituţia competentă va lua în considerare veniturile şi contribuţiile plătite exclusiv conform legislaţiei pe care o aplică.

Articolul 20
Indemnizaţii de dizabilitate cauzate de un accident de muncă sau o boală profesională

Dreptul la indemnizaţii ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale se vor determina conform legislaţiei Republicii Moldova în vigoare la momentul producerii accidentului sau survenirii bolii profesionale.

PARTEA a IV-a
DISPOZIŢII DIVERSE

Articolul 21
Măsuri administrative

(1) Autorităţile competente ale Statelor Contractante:
a) încheie un Aranjament administrativ, întreprind măsurile necesare pentru aplicarea prezentului Acord şi desemnează instituţiile competente şi organismele de legătură;
b) se informează reciproc cu privire la orice măsură luată pentru aplicarea prezentului Acord;
c) se informează reciproc cu privire la orice modificare a prevederilor legale în vigoare în ţara lor care ar putea avea impact asupra aplicării prezentului Acord.

(2) Instituţiile competente pot institui, de comun acord, proceduri de schimb electronic de date, inclusiv date privind decesul beneficiarilor, în vederea raţionalizării aplicării prezentului Acord şi acordării de prestaţii.

Articolul 22
Asistenţa administrativă

Pentru aplicarea prezentului Acord, autorităţile competente, instituţiile competente şi organismele de legătură îşi acordă asistenţă reciprocă în cadrul competenţelor lor. Această asistenţă este oferită gratuit, cu excepţia cazului în care autorităţile competente, instituţiile competente sau organismele de legătură ale Statelor Contractante au convenit altfel.

Articolul 23
Determinarea dizabilității

(1) Pentru a determina capacitatea de muncă sau gradul de dizabilitate în vederea acordării unei prestații de dizabilitate, instituția competentă a fiecărui Stat Contractant efectuează o evaluare conform propriilor prevederi legale.

(2) Pentru aplicarea alineatului (1), rapoartele și dosarele medicale aflate în posesia instituției competente a Statului Contractant pe teritoriul căruia persoana în cauză își are reședința sau șederea vor fi puse gratuit la dispoziția instituției competente a celuilalt Stat Contractant.

(3) La depunerea cererii pentru acordarea prestației, instituția competentă a statului de reședință, pune la dispoziția instituției competente a celuilalt Stat Contractant, formularul reglementat (raportul medical) în mod gratuit.

(4) Dacă instituția competentă a unui Stat Contractant solicită o examinare medicală suplimentară a unei persoane care solicită să i se acorde prestația sau i se acordă prestația, atunci instituția competentă a celuilalt Stat Contractant inițiază procedura de examinare medicală în regiunea în care locuiește persoana afectată în conformitate cu reglementările și tarifele aplicabile la locul de ședere. Instituția competentă care solicită examinarea medicală acoperă costul examinării în baza documentelor confirmative. Modalitatea este reglementată în Aranjamentul administrativ.

(5) Instituția competentă are dreptul să solicite un examen medical de la medicul ales.

Articolul 24
Evitarea obținerii neconforme a prestațiilor

(1) Instituțiile competente ale ambelor State Contractante se obligă să prevină și să combată frauda și abuzul în domeniul contribuțiilor și plăților pentru prestații pentru limita de vârstă, urmași și dizabilitate, în special în ceea ce privește reședința efectivă a persoanei, starea civilă, numărul de urmași, verificarea recunoașterii paternității, tipul și durata studiilor, precum și verificarea țintită a studiilor, verificarea incapacității de muncă, stabilirii mijloacelor financiare, calculului contribuțiilor și cumulării de prestații.

(2) Autoritățile și instituțiile competente ale unui Stat Contractant întreprind toate măsurile la solicitarea organului de legătură al celuilalt Stat Contractant și, eventual, pe propriile costuri, în scopul realizării controlului, verificării, clarificării și schimbului de informații în conformitate cu legislația aplicabilă națională.

(3) Dacă organismul de legătură solicitant nu poate realiza măsurile prevăzute la alineatul (2), atunci organismul de legătură solicitant, este în drept să încredinţeze realizarea acestor măsuri unei entităţi recunoscute de către Statul Contractant în care urmează să fie îndeplinită măsura respectivă.

(4) Organul de legătură a unui Stat Contractant pune la dispoziţia organului de legătură al celuilalt Stat Contractant în mod regulat toate datele personale ale beneficiarilor de prestaţii, care obţin prestaţia în baza prezentului Acord şi locuiesc pe teritoriul celuilalt Stat Contractant, în scopul verificării comparative cu datele privind decesul beneficiarului în statul de reşedinţă.

(5) Dacă o persoană prevăzută în articolul (3) al prezentului Acord primeşte prestaţii suplimentare în Elveţia, conform Legii Federale din 6 octombrie 2006 cu privire la prestaţiile suplimentare pentru limita de vârstă, urmaşi şi dizabilitate, instituţia competentă din Republica Moldova transmite, la solicitare, instituţiei competente din Elveţia informaţii disponibile cu privire la venit, avere şi locul de reşedinţă.

Articolul 25
Protecţia datelor cu caracter personal

Dacă, în timpul implementării prezentului Acord, se transmit date cu caracter personal, în special informaţiile privind pensia, perioadele de asigurare sau informaţii despre sănătate, se vor aplica următoarele prevederi în vederea procesării şi securizării acestor date, în baza legii naţionale şi internaţionale privind protecţia datelor cu caracter personal aplicabile în statul contractant:

a) Datele cu caracter personal pot fi transmise autorităţilor competente ale statului contractant destinatar numai în scopul punerii în aplicare a prezentului Acord şi a legislaţiei la care se referă. Instituţiile pot prelucra şi utiliza aceste date numai în scopul declarat şi cu respectarea principiilor legalităţii, bunei-credinţe, proporţionalităţii, transparenţei şi acurateţei. Prelucrarea în alte scopuri este permisă în cadrul legislaţiei statului contractant destinatar, dacă aceasta este în scopuri de securitate socială, inclusiv pentru proceduri legale aferente. Orice alt transfer ulterior de date cu caracter personal este permis numai în conformitate cu legislaţia naţională şi cu acordul prealabil al statului care transferă datele.

b) Vor fi transmise instituţiei competente ale statului solicitant numai datele care sunt necesare şi relevante scopului urmărit.

c) Instituţia emitentă trebuie să se asigure că datele transmise sunt corecte, ţinute la zi şi conţinutul acestora corespunde scopului urmărit. Se vor respecta interdicţiile de transfer aplicabile conform legislaţiei naţionale.

d) În cazul în care instituţia emitentă descoperă că au fost transmise date incorecte sau date care nu ar fi trebuit să fie transmise, aceasta va notifica imediat instituţia destinatară. Instituţia destinatară va corecta imediat orice erori sau va distruge datele primite.

e) Datele cu caracter personal transmise pot fi păstrate numai atâta timp cât este cerut de scopul pentru care au fost transmise. Datele cu caracter personal nu pot fi distruse dacă distrugerea lor ar putea pune în pericol interesele legitime de securitate socială ale persoanei vizate.
f) Instituțiile emițătoare și destinatară sunt obligate să protejeze efectiv datele cu caracter personal care sunt transmise împotriva pierderii accidentale, distrugerii sau modificării accidentale sau neautorizate, accesului neautorizat, utilizării sau dezvăluirii neautorizate sau împotriva altor utilizări abuzive. Instituția destinatară va notifica imediat instituția emițătoare despre orice încălcare a protecției datelor cu caracter personal.
g) La cerere, instituția destinatară informează instituția emițătoare despre utilizarea datelor și rezultatelor obținute.
h) Statele Contractante, la cererea persoanei vizate de transferul de date în temeiul prezentului Acord, își asigură drepturile legitime cu privire la
- informații despre datele care o privesc sau corectarea sau ștergerea acestora sau, dacă este necesar, restricționarea prelucrării acestora;
- posibilitatea de a se opune dezvăluirii datelor care o privesc;
- un temei legal efectiv în legătură cu transmiterea sau utilizarea informațiilor.

Articolul 26
Impozite, taxe și legalizarea

(1) Scutirea sau reducerea de impozite, taxe de timbru sau taxe prevăzute de prevederile legale ale unuia dintre Statele Contractante pentru cererile sau documentele care urmează să fie prezentate în conformitate cu aceleași prevederi legale se aplică la cererile depuse și la documentele prezentate în temeiul prezentului Acord de către autoritățile competente sau de către instituția competentă a celuilalt Stat Contractant.

(2) Documentele care urmează să fie prezentate în temeiul prezentului Acord și ale prevederilor legale ale unuia dintre Statele Contractante sunt scutite de legalizare diplomatică sau consulară sau de orice altă formalitate similară atunci când instituțiile sau organele de legătură competente fac schimb nemijlocit direct de ele între acestea.

Articolul 27
Corespondența și limbile

(1) Atunci când aplicarea prezentului Acord impune acest lucru, autoritățile competente, instanțele de judecată și instituțiile competente ale ambelor State Contractante pot coresponda direct între ele sau cu orice persoană interesată, indiferent de locul lor de reședință.

(2) Autoritățile competente și instituțiile competente ale unuia dintre Statele Contractante nu pot refuza să proceseze cererile sau să ia în considerare documente pe motiv că acestea sunt întocmite într-o limbă oficială a celuilalt Stat.

(3) Autoritățile competente pot conveni excepții de la alineatul (2) în Aranjamentul administrativ.

Articolul 28
Cereri, contestații și termeni

(1) O contestație depusă la autoritatea competentă a unuia dintre Statele Contractante împotriva unei decizii a instituției competente a celuilalt Stat este valabil din punct de vedere juridic. La procesarea contestației se aplică procedura şi legislația în vigoare a Statului Contractant al cărui decizie este contestată.

(2) Cererile, declarațiile şi contestațiile care, în conformitate cu prevederile legale ale unuia dintre Statele Contractante, trebuie să fie prezentate într-un termen fix instituției competente a acelui Stat, sunt admisibile dacă au fost depuse în termenul stabilit la instituția competentă a celuilalt Stat.

(3) Instituția competentă care primește cererile, declarațiile sau contestațiile le va transmite imediat instituției competente a celuilalt Stat Contractant, indicând data primirii documentului în cauză.

Articolul 29
Comunicarea deciziilor

Deciziile luate de autoritățile competente, instanțele de judecată, precum și instituțiile competente ale unuia dintre Statele Contractante vor fi comunicate direct persoanelor care locuiesc pe teritoriul celuilalt Stat Contractant. O copie a deciziei este trimisă organului de legătură al celuilalt Stat Contractant.

Articolul 30
Modalități de plată

(1) Instituția competentă din Elveția achită prestațiile datorate conform aplicării prezentului Acord sau a cadrului legal elvețian în Franci Elvețieni sau într-o altă monedă stabilită de aceasta.

(2) Instituția competentă din Republica Moldova achită prestațiile prevăzute de prezentul Acord direct în contul beneficiarilor în moneda națională. Dacă beneficiarul domiciliază pe teritoriul Elveției, prestația va fi plătită în Franci Elvețieni.

(3) Prevederile legale ale unuia dintre Statele Contractante în materie de control valutar nu pot împiedica plățile datorate prin aplicarea prezentului Acord sau a prevederilor legale ale unuia dintre Statele Contractante.

(4) Dacă un Stat Contractant emite legi de limitare a transferurilor valutare, atunci ambele State Contractante vor întreprinde reciproc măsuri imediate pentru a asigura plata sumelor datorate conform prezentului Acord.

Articolul 31
Restituirea prestațiilor necuvenite

Atunci când o Instituție competentă a primului Stat Contractant a acordat în mod greșit prestații în numerar, suma în cauză poate fi reținută de la beneficiar de către al doilea Stat Contractant dintr-o prestație de același tip, conform legislației sale naționale în favoarea Instituției competente a primului Stat Contractant.

Articolul 32
Recuperarea contribuțiilor neachitate și a prestațiilor achitate neconform

(1) Instituția competentă a primului Stat Contractant poate la solicitarea celuilalt Stat Contractant recupera contribuțiile neachitate și prestațiile achitate necuvenit, conform procedurii și cadrului legal aplicabil, precum și cu aceleași garanții și privilegii care se aplică pentru recuperarea contribuțiilor și a prestațiilor achitate necuvenit în primul Stat Contractant.

(2) Hotărârile executorii pronunțate de instanțele judecătorești și deciziile emise de autoritățile administrative privind recuperarea contribuțiilor, a dobânzilor și a oricăror alte cheltuieli, precum și recuperarea prestațiilor necuvenite în temeiul legislației unui Stat Contractant sunt recunoscute de celălalt Stat Contractant conform procedurilor sale în vigoare. La solicitarea Instituției competente a unui Stat Contractant, Instituția competentă a celuilalt Stat Contractant execută aceste decizii de parcă ar fi fost emise în ultimul Stat Contractant conform procedurilor și legislației proprii. Aceste hotărâri și decizii sunt declarate executorii în Statul Contractant respectiv, în măsura în care legislația și orice alte proceduri din Statul Contractant respectiv prevăd acest lucru.

(3) În caz de executare silită, faliment sau conciliere, creanțele Instituției competente dintr-un Stat Contractant beneficiază, în alt Stat Contractant, de privilegii identice cu cele pe care legislația celui de-al doilea Stat Contractant le acordă creanțelor de același tip.

(4) Aplicarea prezentului articol și rambursarea costurilor se reglementează în Aranjamentul administrativ.

Articolul 33
Soluționarea diferendelor

Diferendele rezultate din aplicarea prezentului Acord sau interpretarea prevederilor acestuia vor fi soluționate, de comun acord, de autoritățile competente ale Statelor Contractante.

Articolul 34
Asigurarea facultativă elvețiană

Cetățenii elvețieni care locuiesc pe teritoriul Republicii Moldova pot, fără rezerve și în conformitate cu prevederile legale elvețiene, să se înscrie pentru asigurări facultative pentru limită de vârstă, invaliditate și urmași; în special, nu există nicio restricție cu privire la plata contribuțiilor la această asigurare și la încasarea pensiilor care ar fi datorate.

PARTEA a V-a
DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 35
Dispoziții tranzitorii

(1) Prezentul Acord nu conferă niciun drept la prestații pentru perioada anterioară intrării sale în vigoare.

(2) Deciziile anterioare intrării în vigoare a prezentului Acord nu împiedică aplicarea acestuia.

(3) Perioadele de asigurare realizate conform legislației fiecărui Stat Contractant și evenimentele de viață, înainte de data intrării în vigoare a prezentului Acord, vor fi luate în considerare pentru determinarea dreptului și cuantumul prestațiilor stabilite în baza prezentului Acord.

(4) Aplicarea prezentului Acord nu poate justifica reducerea prestațiilor acordate înainte de intrarea sa în vigoare.

(5) Drepturile persoanelor a căror prestații au fost refuzate sau stabilite înainte de intrarea în vigoare a prezentului Acord vor fi, la cerere, revizuite conform prezentului Acord.

(6) Termenele de prescripție prevăzute de prevederile legale ale Statelor Contractante pentru exercitarea oricărui drept care decurge din prezentul Acord încep să curgă cel devreme din ziua intrării în vigoare a prezentului Acord.

(7) Acest Acord nu se aplică pentru drepturile, care au fost compensate prin plata indemnizației unice sau compensarea contribuțiilor.

Articolul 36
Modificarea și denunțarea Acordului

(1) Acordul, poate fi modificat și completat prin consimțământul exprimat în scris de Statele Contractante.

(2) Fiecare dintre Statele Contractante poate denunța prezentul Acord printr-o notificare în scris, pe cale diplomatică, până la sfârșitul anului calendaristic, cu condiția respectării unui termen de șase luni.

(3) În cazul denunțării prezentului Acord, prevederile acestuia rămân aplicabile drepturilor la prestații dobândite până la data încetării prezentului Acord. Prestațiile în curs de dobândire în baza prevederilor Acordului sunt reglementate prin acesta.

Articolul 37
Durata și intrarea în vigoare

(1) Prezentul Acord se încheie pe o perioadă nedeterminată. Fiecare Stat Contractant notifică pe cale diplomatică celălalt Stat Contractant despre îndeplinirea condițiilor naționale necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord.

(2) Acordul intră în vigoare în prima zi a celei de-a treia luni, care urmează de la data recepționării ultimei notificări.

Prezentul Acord este întocmit la Berna la 2 iunie 2025, în două exemplare originale, fiecare în limbile română și germană, ambele texte fiind egal autentice.

Pentru Republica Moldova:

Alexei BUZU
Ministru al Muncii și Protecției Sociale

Pentru Confederația Elvețiană:

Stephan CUENI
Ambasador al Oficiului Federal de Asigurări Sociale